
Mirko Ramovš
Sekcija za glasbeno narodopisje (1972–1994)

Delovne razmere in sodelavci

Ko je leta 1968 prišlo do reorganizacije sekretariata za prosveto in kulturo, ta ni bil več pristojen za financiranje ustanov, ki so bile dotlej v njegovem okviru, torej tudi ne za Glasbenonarodopisni inštitut. Zato si je moral Inštitut, ki je bil vse od ustanovitve leta 1934 samostojna ustanova, iskati novo streho, če naj bi še naprej obstajal. Po pretresu vseh možnosti je upravni odbor Glasbenonarodopisnega inštituta sklenil, da bo najustrezneje v okviru Slovenske akademije znanosti in umetnosti. To je bilo uresničljivo le z združitvijo z Inštitutom za slovensko narodopisje, kar je ta želel že ob svoji ustanovitvi leta 1951. Na misel, da bi bil Inštitut lahko samostojni -Inštitut za etnomuzikologijo- pri SAZU, pa se je takrat pozabilo. GNI je hotel vendarle ohraniti vsaj delno samostojnost, saj je bil po svojem delu znan doma in v svetu in ni hotel utoniti v anonimnosti. Zato je bilo dogovorjeno, da postane Sekcija za glasbeno narodopisje pri ISN SAZU, ostane pa v svojih delovnih prostorih v Wolfovi ulici. Tako je GNI 1. januarja 1972 postal delovna enota pri SAZU in je v okviru ISN deloval vse do 31. 5. 1994, ko je po sklepu predsedstva SAZU po dvaindvajsetih letih zopet postal samostojni inštitut, tokrat že pri Znanstvenoraziskovalnem centru SAZU.

Po notranji sestavi se je delo Sekcije kot prej delilo na tri strokovne oddelke: za preučevanje ljudske glasbe, glasbil in pesmi (etnomuzikologija), preučevanje ljudskih pesmi po tekstni strani (tekstologija) in preučevanje ljudskih plesov (etnokoreologija). Ob prehodu je osebje Sekcije štelo štiri raziskovalce, ob ponovni osamosvojitvi sedem in enega zunanjega sodelavca. Leta 1972 sta bila raziskovalca za etnomuzikologijo dr. Valens Vodušek (ki je kot ravnatelj prejšnjega GNI postal načelnik Sekcije) in Julijan Strajnar. Ko se je dr. Vodušek leta 1982 upokojil, ga je zamenjal dipl. muzikolog Igor Cvetko, leta 1989 pa se je pridružil še dipl. etnolog Robert Vrčon. Raziskovalka za tekstologijo je bila ob prehodu samo dr. Zmaga Kumer, a je bil še istega leta na mesto asistenta za tekstologijo izvoljen dipl. slavist in komparativist Marko Terseglav, za enako delo je bila leta 1986 kot mlada raziskovalka sprejeta dipl. slavistka in komparativistka Marjetka Golež, medtem ko se je dr. Z. Kumer leta 1988 upokojila, a ostala zunanja

sodelavka. Raziskovalec za etnokoreologijo je bil ves čas Mirko Ramovš. Leta 1993 je postal sodelavec Sekcije še Drago Kunej, ki je kot dipl. inž. elektrotehnike in računalništva postal vodja zvočnega arhiva. Administrativno delo in tudi del strokovne dokumentacijske službe je ob prehodu prevzela Francka Komljanec, ki je bila v nekdanjem GNI knjigovodkinja, po njeni upokojitvi leta 1980 pa je postala tajnica Tatjana Nartnik.

Kot je bilo povedano, je Sekcija za glasbeno narodopisje ostala v svojih starih delovnih prostorih v Wolfovi 8. Ti so bili dovolj veliki, vendar prostorska razporeditev za uspešno delo ni bila primerna, posebno neustrezen je bil prostor za hranitev zvočnega gradiva. To je sicer bilo shranjeno v ognjevarnih omarah, vendar je bila v stari zgradbi požarna varnost zelo ogrožena. Delovne razmere so se občutno izboljšale, ko se je Sekcija leta 1990 preselila v obnovljene prostore v stavbi na Novem trgu 5 in je tudi arhiv dobil poseben in večji prostor.

Raziskovalno delo

Samo delo je tudi v novem okviru sledilo ciljem, ki so bili zastavljeni leta 1934 ob ustanovitvi Folklornega inštituta: sistematično in izčrpno raziskovanje slovenske ljudske pesmi, inštrumentalne glasbe in plesa na temelju terenskih raziskav in zbranega gradiva ter kritične obdelave virov; sistematiziranje in katalogiziranje terenskega in arhivskega gradiva; teoretične raziskave ter objave gradiva in razprav. Veliki napori so bili vloženi v zaščito in preureditev zvočnega arhiva, izdelan je bil načrt za sistematične objave gradiva na ploščah in kasetah.

Do leta 1975 so raziskave potekale po internem delovnem načrtu, veliko časa je bilo posvečenega terenskemu delu po različnih krajih, tudi v Porabju, največ pa transkribiranju gradiva, njegovi analizi, klasifikaciji in katalogizaciji ter drugi dokumentaciji, tako da je urejeni arhiv postal dostopen javnosti. Hkrati so se nadaljevale priprave za 2. knjigo korpusa *Slovenske ljudske pesmi*, za antologijo *Pesem slovenske dežele* in indeks slovenskih pripovednih pesmi. Ko je leta 1976 financiranje inštitutov v celoti prevzela raziskovalna skupnost, je bilo delo Sekcije vse do ponovnega prehoda v samostojen inštitut porazdeljeno na določeno število raziskovalnih nalog pod skupnim naslovom *Raziskave ljudske glasbene in plesne kulture Slovencev*. **Prva naloga** z naslovom *Terenske raziskave z zbiranjem gradiva na doslej neraziskanih območjih slovenskega etničnega ozemlja* je vključevala naslednje podnaloge: Etnomuzikološka raziskava slovenske Koroške v Avstriji, Glasbeno-etnološka raziskava Gore nad Vipavsko dolino, Etnomuzikološka raziskava Vitanja in okolice, Sondažna etnomuzikološka raziskava Notranjskega Krasa pod Snežnikom, Glasbeno-plesno kulturološka raziskava rudarske kolonije Terezija v Trbovljah, Etnomuzikološka raziskava Bizeljskega in okolice, Etnomuzikološka raziskava doline Krke, Krajša sondažna snemanja na neraziskanih območjih in priložnostna snemanja na posebna opozorila in vabila. **Druga naloga** je vključevala dokumentacijo z evidentiranjem, analizo, klasifikacijo in katalogizacijo gradiva, **tretja naloga** pa priprave za izdajo gradiva in izdelavo strokovnih študij ter obsežnejših strokovnih in znanstvenih publikacij.

Etnomuzikološka raziskava slovenske Koroške v Avstriji je trajala osem let in se je končala leta 1983, v njej pa so sodelovali vsi raziskovalci Sekcije. Glasbeno-etnološko raziskavo Gore nad Vipavsko dolino je organiziral N. Križnar, tedanji kustos Goriškega muzeja, sodelovala sta Z. Kumer in J. Strajnar. Pri etnomuzikološki raziskavi Vitanja in okolice, ki je trajala do leta 1979, je poleg M. Ramovša in J. Strajnarja sodelovala še študentka etnologije Zora Pavlin. Delo se je v drugi polovici raziskave osredotočilo na

vas Pako, raztreseno po pohorskih pobočjih severozahodno od Vitanja. Sondažna etnomuzikološka raziskava Notranjskega Krasa pod Snežnikom, v kateri so sodelovali M. Ramovš, J. Strajnar in M. Terseglav, je trajala eno leto. Leta 1978 se je začela glasbeno-plesno kulturološka raziskava rudarske kolonije Terezija v Trbovljah in je trajala do leta 1982. Njen nosilec je bil V. Vodušek, sodelovali pa so M. Ramovš, J. Strajnar in M. Terseglav. Od leta 1980 pa do leta 1986 je s presledki potekala raziskava na Bizeljskem in v okolici, v kateri so sodelovali M. Terseglav kot nosilec in J. Strajnar ter M. Golež, od leta 1986 in vse do 1992 pa v dolini Krke od izliva do izvira vključno s Suho krajino. Nosilec te raziskave je bil I. Cvetko s sodelovanjem M. Golež. Vsi raziskovalci so sodelovali na krajših sondažnih snemanjih na neraziskanih območjih po Notranjskem, Štajerskem in Zgornjem Posočju ter na priložnostnih snemanjih v različnih krajih po vsej Sloveniji.

Na terenu zbrano gradivo je bilo sproti dokumentirano, delno klasificirano in katalogizirano, predvsem do leta 1976 je potekalo intenzivno ekscerpiranje pesemskega gradiva, objavljenega v slovenski periodiki. Leta 1991 se je v sodelovanju s Phonogrammarchivom avstrijske akademije znanosti na Dunaju začel projekt preureditve in zaščite zvočnega arhiva ISN, katerega prva faza, ki je vključevala pripravljala dela teoretične in praktične narave, je bila do leta 1994, ko je Sekcija spet postala samostojen inštitut, skoraj zaključena.

Takoj po zaključeni etnomuzikološki raziskavi slovenske Koroške v Avstriji se je začelo delo za izdajo gradiva, tako da sta leta 1986 izšli že prvi dve knjigi serije *Slovenske ljudske pesmi Koroške*, prva z gradivom iz Kanalske doline in druga iz Ziljske doline ter leta 1992 tretja knjiga z gradivom iz Spodnjega Roža. Z. Kumer, urednica prej navedene serije, pa je iz etnoloških podatkov, ki so bili zbrani v Zgornji Ziljski dolini, že 1981 pripravila knjigo z naslovom *Od Dolan do Šmohora*. Rezultati glasbeno-etnološke raziskave na Gori nad Vipavo so bili objavljeni leta 1980 v Goriškem letniku, medtem ko so izsledki etnomuzikološke raziskave Vitanja in okolice ter še posebej pohorske vasi Paka izšli leta 1987 kot posebno poglavje v monografiji *Kruh in politika*, avtorjev Duše Krnel Umek in Zmaga Šmitka.

Od leta 1972 pa do 1994 so potekale priprave za 2., 3. in 4. knjigo korpusa *Slovenske ljudske pesmi*, od teh je 2. knjiga izšla leta 1981, 3. pa 1992. Pri delu za izdajo vseh treh knjig so sodelovali vsi raziskovalci razen M. Ramovša, ki je leta 1977 začel pripravljati antologijo slovenskih ljudskih plesov; pod naslovom *Plesat me pelji* je izšla leta 1980, nato pa je začel zbirati gradivo za regionalne zbirke ljudskih plesov in je prva s plesnim gradivom iz Gorenjske, Dolenjske in Notranjske in z vsemi potrebnimi znanstvenimi komentarji pod naslovom *Polka je ukazana* izšla leta 1992. Pri obeh delih je melodije uredil J. Strajnar. Z. Kumer je poleg dela za prej navedene knjige od leta 1972 dalje pripravljala antologijo slovenskih ljudskih pesmi z obsežnim uvodnim prikazom slovenskega pesemskega izročila, ki je pod naslovom *Pesem slovenske dežele* izšla 1975, ter delo *Vsebinski tipi slovenskih pripovednih pesmi*; to je v dvojezični slovensko-nemški izdaji izšlo leta 1974. Napisala je tudi obsežen pregled etnomuzikologije, ki je kot *Etnomuzikologija. Razgled po znanosti o ljudski glasbi* izšel v dveh izdajah, leta 1977 in 1988, in monografijo *Slovenska ljudska glasbila in godci*, ki je izšla 1983. Zadnje delo je izšlo nekoliko predelano tudi v nemškem prevodu leta 1986. Izbrala in uredila je pesmi še za dve zbirki, v prvi so slovenske ljudske pesmi o Mariji in je izšla leta 1988 z naslovom *Lepa si, roža Marija ...*, medtem ko so v drugi ljudske pesmi o vojaščini in vojskovanju in je z naslovom *Oj, ta vojaški boben* izšla 1992. Za Kommission für Volksdichtung pri S.I.E.F. pa je od 1972 do 1990 pripravila 18 zvezkov *Jahresbibliographie*

der Volksballadenforschung, z naslovi vseh zbirk balad in znanstvenih razprav ter člankov o ljudskih baladah, ki so izšle po svetu. M. Terseglav je iz arhivskih virov in terenskega gradiva pripravil antologijo erotičnih pesmi z naslovom *Klinček lesnikov*, izšla je leta 1981, za 32. zvezek literarnega leksikona, ki je izšel leta 1987, pa je obdelal temo *Ljudsko pesništvo*. Od 1986 dalje je začel zbirati in obdelovati gradivo za obsežno delo o srbohrvaških pesmih v Sloveniji. Skupaj z J. Strajnarjem sta izbrala in uredila ljudske pesmi za *Porabsko pesmarico*, ki je izšla 1989. J. Strajnar je leta 1984 začel pripravljati delo o inštrumentalni glasbi v Reziji, pod naslovom *Citira* je izšlo v dvojezični slovensko-italijanski izdaji leta 1988. Prve zvočne posnetke v Beli krajini je 1989. predstavil v delu *Lepa Ane govorila ...*. Leta 1992 je pripravil tudi trojezično slovensko-italijansko-angleško zbirko slovenskih ljudskih pesmi s priloženo dvojno kaseto, z naslovom *Rožmarin*. I. Cvetko je leta 1986 začel s sodelovanjem M. Golež pripravljati monografijo o Juriju Vodovniku. Delo je z naslovom *Jest sem Vodovnik Juri* izšlo leta 1988. Vsi raziskovalci so poleg navedenega dela v okviru svojega raziskovalnega območja napisali vrsto razprav in člankov, kar je razvidno iz vsakoletnih objav bibliografij v letopisih SAZU.

V okviru načrta za objavo gradiva na ploščah in kasetah so v tem obdobju izšle tri gramofonske plošče. Prva (1977) z naslovom *Oj, ti španič moj* vsebuje slovensko ljudsko pesem iz Sel na Koroškem, druga *Porabje* (1979) in tretja *Koroška* (1983) pa slovensko ljudsko pesem teh dveh pokrajin.

Znanstveno sodelovanje in strokovno izpopolnjevanje

Raziskovalci v Sekciji za glasbeno narodopisje so dejavno sodelovali z vsemi sorodnimi ustanovami doma (Oddelek za etnologijo Filozofske fakultete pri Univerzi v Ljubljani, Slovenski etnografski muzej in drugi muzeji) in na tujem (Zavod za istraživanje folkloru v Zagrebu, Muzikološki inštitut SANU v Beogradu, Muzička akademija v Sarajevu, Institut za folklor »Marko Cepenkov« v Skopju, Deutsches Volksliedarchiv v Freiburgu i. Br., Phonogrammarchiv avstrijske akademije znanosti na Dunaju, Österreichisches Volksliedwerk na Dunaju, Österreichisches Volksliedwerk v Gradcu, Institut für Volksmusikforschung pri univerzi na Dunaju, Institut für Musikethnologie pri univerzi v Gradcu, Hudobné Múzeum SNM v Bratislavi, Narodopisni ústav SAV v Bratislavi, Umenovedny ústav SAV v Bratislavi, Magyar Tudományos Akademia v Budimpešti, Dipartimento di Musica e Spettacolo pri univerzi v Bologni in dr.). Z. Kumer je imela leta 1975 ciklus predavanj z naslovom *Einführung in die Musikethnologie* v muzikološkem seminarju univerze v Innsbrucku. Na Muzikološkem oddelku Filozofske fakultete pri Univerzi v Ljubljani je predavala *Uvod v glasbeno narodopisje* do leta 1991, ko je predavanja prevzel I. Cvetko, ki je hkrati začel predavati tudi na Pedagoški akademiji v Mariboru. Z. Kumer je od leta 1978 do 1980 predavala še na Akademiji za glasbo v Ljubljani, kjer pa jo je leta 1981 kot predavatelj nasledil J. Strajnar, ki je tam predaval do 1993. Sekcijo so obiskali strokovnjaki iz mnogih domačih in tujih sorodnih ustanov kakor tudi domači in tuji študentje etnomuzikologije, ki so želeli spoznati njeno delo in se seznaniti z gradivom v arhivu.

Svoje strokovno znanje so znanstveni in strokovni sodelavci Sekcije za glasbeno narodopisje izpopolnjevali na različnih sorodnih ustanovah na tujem: I. Cvetko leta 1985 in 1988 na Muzikološkem inštitutu madžarske akademije znanosti v Budimpešti, leta 1986 pa v Oxfordu v Angliji; D. Kunej leta 1992 v Phonogrammarchivu avstrijske akademije znanosti na Dunaju; M. Golež leta 1988 v Phonogrammarchivu avstrijske

akademije znanosti in v drugih sorodnih ustanovah na Dunaju; Z. Kumer s štipendijo Sklada Borisa Kidriča dvakrat (1972 in 1973) v Freiburgu i. Br. (Deutsches Volksliedarchiv) in v Münchnu (univerzitetna knjižnica); M. Ramovš v narodopisnih inštitutih v Bratislavi (Ustav hudobnej vede SAV), Brnu in Pragi (Ustav pro etnografii a folkloristiku ČAV) leta 1972 in 1973; J. Strajnar v muzikološkem inštitutu (Ustav hudobnej vede SAV) v Bratislavi (1972), leta 1987 v različnih ustanovah na Dunaju (Phonogrammarchiv avstrijske akademije znanosti, Hochschule für Musik und darstellende Kunst, Institut für Volksmusikforschung pri univerzi na Dunaju); M. Terseglav na sorodnih inštitutih v Bratislavi in Brnu (1975), leta 1981, 1982 in 1984 v Berlinu (sekcija za kulturno zgodovino in narodopisje pri akademiji znanosti DDR), leta 1984 v Krakowu na Poljskem (Oddelek za slovansko filologijo in folkloristična katedra Jagelonske univerze) in še na Dunaju (Nacionalna knjižnica); R. Vrčon leta 1992 in 1993 na Dunaju kot štipendist dobitnice Herderjeve nagrade Z. Kumer (študij muzikologije).

Sodelovanje na posvetovanjih in kongresih

Znanstveni in strokovni sodelavci Sekcije so se z referati (naslove glej v bibliografijah sodelavcev) udeleževali različnih kongresov in posvetovanj doma in na tujem.

Med domača do leta 1991 štejemo tudi vsa tista, ki so potekala zunaj Slovenije v tedanji skupni državi. Z. Kumer je leta 1972 sodelovala na Mednarodnem posvetovanju IFCM za ljudske balade v Škofji Loki. Vsi raziskovalci (Z. Kumer, M. Ramovš, J. Strajnar, M. Terseglav, V. Vodušek) so se leta 1978 v Brežicah udeležili posvetovanja *Etnologija in sodobna slovenska družba*. Leta 1981 je bilo v Ormožu 1. posvetovanje z naslovom *Zgodovinske vzporednice slovenske in hrvaške etnologije*, nato pa v naslednjih letih še v Varaždinu (1982), Portorožu (1984), Karlovcu (1985), Dolenjskih Toplicah (1987), Kumrovcu (1989) in Lendavi (1991). Z referati so sodelovali I. Cvetko, Z. Kumer, M. Ramovš, J. Strajnar in M. Terseglav. Na posvetovanju mednarodne študijske skupine IFCM za ljudska glasbila, ki je potekalo leta 1983 v Piranu, so sodelovali I. Cvetko, Z. Kumer in J. Strajnar. Istega leta sta se mednarodnega balkanološkega kongresa v Ohridu udeležila Z. Kumer in M. Terseglav, I. Cvetko in J. Strajnar pa sta sodelovala na sestanku jugoslovanskih etnomuzikologov v Stubiških Toplicah. Na mednarodnem posvetovanju *Ljudsko glasbeno izročilo in sodobnost*, ki je bilo ob 50-letnici Folklornega inštituta leta 1984 v Ljubljani, so sodelovali I. Cvetko, Z. Kumer, M. Ramovš, J. Strajnar in M. Terseglav. Istega leta sta I. Cvetko in J. Strajnar predavala še na posvetovanju *Ljudska glasba med NOB* v Mariboru. Leta 1985 sta se M. Ramovš in J. Strajnar v Zagrebu udeležila mednarodnega posvetovanja z naslovom *Glazbeno stvaralaštvo narodnosti i etničkih grupa*, I. Cvetko in J. Strajnar pa posvetovanja *Elementi drevnog u tradicionalnoj muzici jugoslovenskog prostora* v Sarajevu. Leta 1987 je bilo v Rovinju posvetovanje mednarodne študijske skupine IFCM za ljudske balade, na katerem sta bili referentki M. Golež in Z. Kumer. I. Cvetko, M. Golež in J. Strajnar so z referati sodelovali na *Slovenskih glasbenih dnevih* leta 1989 in 1990 v Ljubljani. I. Cvetko pa je imel referat na posvetovanju *Otrok in umetnost*, ki je bilo 1992 v Mariboru. Sodelavci Sekcije so bili udeleženci vsakoletnih kongresov Zveze društev folkloristov Jugoslavije, ki so imeli mednarodni značaj: leta 1973 v Novem Sadu (Z. Kumer, M. Ramovš, J. Strajnar, M. Terseglav, V. Vodušek), leta 1974 v Čapljini (Z. Kumer, M. Ramovš, J. Strajnar, M. Terseglav), leta 1975 na Žabljaku (M. Ramovš, M. Terseglav), leta 1976 v Slavonskem Brodu (M. Terseglav), leta 1977 v Piranu (Z. Kumer, M. Ramovš, J. Strajnar, M. Terseglav, V. Vodušek), leta 1978 v Berovu (M. Terseglav), leta 1979 v Kragujevcu (M. Terseglav), leta 1980 v Tesliću (Z.

Kumer, J. Strajnar, M. Terseglav), leta 1981 v Sutomoru (M. Terseglav), leta 1982 na Hvaru (M. Ramovš, J. Strajnar, M. Terseglav), leta 1983 v Rogaški Slatini (I. Cvetko, M. Ramovš, J. Strajnar, M. Terseglav), leta 1984 v Radovišu (I. Cvetko, J. Strajnar, M. Terseglav), leta 1985 v Somborju (M. Terseglav), leta 1986 v Prištini (M. Golež, M. Ramovš, J. Strajnar, M. Terseglav), leta 1987 v Tuzli (M. Terseglav), leta 1988 v Rožaju (M. Terseglav), leta 1989 v Sokobanji (I. Cvetko, M. Ramovš, M. Terseglav) in leta 1990 na Plitvičkih jezerih (M. Terseglav).

Na tujem so se znanstveni in strokovni sodelavci Sekcije redno udeleževali posvetovanj mednarodne študijske skupine IFCM za ljudska glasbila, ki so bile leta 1973 v mestu Balatonmádi na Madžarskem (Z. Kumer), leta 1977 v mestu Kazimierz Dolny na Poljskem (Z. Kumer, J. Strajnar), leta 1980 v mestu Seggau v Avstriji (Z. Kumer, J. Strajnar), leta 1986 v mestu Orta v Italiji (J. Strajnar), leta 1989 v Lillehammerju na Norveškem (J. Strajnar) in leta 1992 v Smolenicah na Slovaškem (J. Strajnar), dalje posvetovanj mednarodne študijske skupine IFCM za ljudske balade, ki so potekala leta 1974 v Helsinkih, leta 1975 v kraju Brenkelen na Nizozemskem, leta 1976 v Koebenhavnu, leta 1978 v Esztergomu na Madžarskem, leta 1979 v Edinburgu, leta 1981 v Leuvnu v Belgiji, leta 1985 v Dublinu in leta 1989 v Freiburgu i. Br. v Nemčiji. Na vseh je sodelovala Z. Kumer, na zadnjih dveh pa tudi M. Golež. Posvetovanja mednarodne študijske skupine IFCM za klasifikacijo in analizo ljudskih melodij, ki je bilo leta 1978 v Debrecenu na Madžarskem, se je udeležil V. Vodušek, posvetovanja v Santiagu di Compostella v Španiji leta 1990 pa J. Strajnar. Ista sta sodelovala tudi na mednarodnem etnološkem seminarju slovaške akademije znanosti, in sicer leta 1974 v Krpačovi Polianki (V. Vodušek), leta 1975 v Donavalyju (V. Vodušek in J. Strajnar) ter leta 1977 v Smolenicah (J. Strajnar). Znanstveni in strokovni sodelavci Sekcije pa so bili povabljeni tudi na številne druge kongrese in posvetovanja: leta 1975 na 8. posvetovanje skupine Alpes orientales na temo *Izseljenstvo v življenju in izročilu Vzhodnih Alp* na Ravanci/Prato di Resia (Z. Kumer, M. Ramovš, J. Strajnar, M. Terseglav, V. Vodušek); leta 1976 mednarodno posvetovanje *Folklor in estetska vzgoja* v Sofiji (M. Ramovš); leta 1977 mednarodno posvetovanje *The European Medieval Ballad* v mestu Odense na Danskem (Z. Kumer) in mednarodno posvetovanje o raziskavi zgodovinskih virov v mestu Seggau v Avstriji (Z. Kumer); leta 1978 mednarodno posvetovanje *Folklor a umenie dneška* v Martinu na Slovaškem (Z. Kumer); leta 1979 *La musica popolare in Convegno internazionale su il canto popolare in Friuli*, oboje v Vidmu (J. Strajnar); leta 1982 Congresso Internazionale Traditioni Popolari – *La ricerca folklorica e la scuola* v Gorici (I. Cvetko, Z. Kumer, M. Ramovš, J. Strajnar, M. Terseglav); leta 1983 na *Danza tradizionale, metodi di rilavamento e confronti critici* v Pratu pri Firenzah (M. Ramovš, J. Strajnar), mednarodni seminar o ljudskih glasbilih v Kovačevi in Detvi na Slovaškem (J. Strajnar), mednarodno posvetovanje etnomuzikologov v mestu Premen v Italiji (J. Strajnar) in mednarodni etnomuzikološki simpozij v Samarkandu v takratni Sovjetski zvezi (J. Strajnar); leta 1984 mednarodni znanstveni sestanek o glasbi sredozemskih dežel *Colloqui di musica mediterranea* v Sassariju na Sardiniji (J. Strajnar) in *Canti e musiche popolari dell'Istria Veneta* v Trstu (J. Strajnar); leta 1985 na mednarodno posvetovanje *Musica e cultura popolare in area Alpina: Il violino* v Trentu v Italiji (J. Strajnar), mednarodno posvetovanje *Rencontre trilaterale de musique* v Delfih v Grčiji (J. Strajnar) in posvetovanje o uporabi računalnikov pri arhiviranju etnomuzikološkega gradiva v St. Wolfgangu v Avstriji (J. Strajnar, M. Terseglav); leta 1986 na posvetovanje o uporabi računalnikov pri arhiviranju etnomuzikološkega gradiva v Stroblu v Avstriji (J. Strajnar, M. Terseglav) in mednarodno posvetovanje *Musica e cultura popolare in area Alpina; Gli strumenti da banda* v

Trentu v Italiji (J. Strajnar); leta 1987 mednarodno posvetovanje o etnološki dokumentaciji na območju Alpe-Jadran *Nova documenta* v San Daniele del Friuli v Italiji (J. Strajnar); leta 1988 na Seminar für Volksmusikforschung v Eisenstadtu v Avstriji (J. Strajnar) in mednarodno posvetovanje *Raziskovanje in njegova uporaba* na Ravanci/Prato di Resia (I. Cvetko, M. Golež, Z. Kumer, M. Ramovš, J. Strajnar, M. Terseglav); leta 1989 na mednarodno posvetovanje *Primo incontro del gruppo di studio sulla polivocalità Alpina* v Saint-Nicolasu v Aosti v Italiji (J. Strajnar), mednarodni kongres etnomuzikologov v Schladmingu v Avstriji (I. Cvetko) in mednarodno posvetovanje *Koroška ljudska pesem v svoji glasbeni in jezikovni avtentičnosti* v Celovcu (Z. Kumer); leta 1990 na mednarodno posvetovanje *Arco Alpino* v Silandru v Italiji (J. Strajnar), mednarodno posvetovanje *Documentation of musical instrument* v Dolni Krupi na Slovaškem (I. Cvetko, J. Strajnar) in Seminar für Volksmusikforschung *Die Volksmusik ethnischer Gruppen in Österreich* v Stadtscheiningu v Avstriji (Z. Kumer); leta 1991 mednarodno posvetovanje *Musica tradizionale dell'arco alpino: I canti religiosi* na Ravanci/Prato di Resia (M. Golež, Z. Kumer, J. Strajnar, M. Terseglav, R. Vrčon); leta 1992 na mednarodno posvetovanje *Der authentische Volksgesang in den Alpen* v Innsbrucku (J. Strajnar), mednarodno posvetovanje *Liens et interactions entre musiques arabes et méditerranéennes* v Tunisu (J. Strajnar) in mednarodno posvetovanje *La cultura popolare in Friuli - Lo sguardo da fuori* v Vidmu (J. Strajnar); leta 1993 na mednarodno posvetovanje *Ländische Kulturformen in der Stadt* v Gradcu (J. Strajnar).

Priprava posvetovanj in razstav

- 19.–24. 8. 1972 v Škofji Loki mednarodno posvetovanje IFCM o ljudskih baladah. Pripravila Z. Kumer.
20. 7.–15. 8. 1973 v Zagrebu razstava *Ljudska glasbila Jugoslavije*. J. Strajnar pripravil in uredil vse slovensko gradivo.
- 3.–6. 10. 1977 v Piranu 24. kongres Zveze društev folkloristov Jugoslavije. Kot člana in odbornika Slovenskega etnološkega društva sta ga organizirala Z. Kumer in M. Ramovš.
- 5.–11. 5. 1983 v Piranu mednarodno posvetovanje IFCM o ljudskih glasbilih. Pripravila Z. Kumer in J. Strajnar.
- 5.–9. 10. 1983 v Rogaški Slatini 1. kongres jugoslovanskih etnologov in folkloristov. Glavni organizator je bil kot član in odbornik Slovenskega etnološkega društva M. Terseglav.
- 16.–17. 10. 1984 v Ljubljani (dvorana SAZU) mednarodno posvetovanje *Ljudsko glasbeno izročilo v sodobnosti*. Pripravili vsi sodelavci sekcije.
16. 10.–16. 11. 1984 v Ljubljani (Prešernova dvorana SAZU) razstava *Ob 50-letnici Glasbenonarodopisnega inštituta*. Pripravili vsi sodelavci sekcije.
17. 11. 1991–17. 5. 1992 v Slovenskem etnografskem muzeju v Ljubljani razstava *Raztegni harmoniko, pritisni na bas - Ljudska glasbila in godčevstvo na Slovenskem*. S sodelovanjem Slovenskega etnografskega muzeja pripravil J. Strajnar.

Drugo delo

Vsi raziskovalci Sekcije (I. Cvetko, M. Golež, Z. Kumer, M. Ramovš, J. Strajnar, M. Terseglav, V. Vodusek, R. Vrčon) so pripravljali iz terenskega gradiva radijske oddaje, največ za Radio Ljubljana, nekaj tudi za Radio Trst in Radio Sarajevo. Skupaj je bilo

pripravljenih 193 oddaj, največ (154) za serijo *Slovenska zemlja v pesmi in besedi*. M. Ramovš je napisal scenarij in vezno besedilo za 22 televizijskih oddaj serije *Slovenski ljudski plesi*, pri katerih je bil tudi strokovni svetovalec. Sicer pa so raziskovalci ob svojem znanstvenem in strokovnem delu posredovali gradivo in nasvete vsem, ki so to potrebovali za znanstveno, pedagoško, kulturno-prosvetno ali umetniško delo. Tudi sami so se vključevali v kulturno-prosvetno dejavnost: predavanja na folklorno-plesnih in pevskih seminarjih, ki jih je prirejala Zveza kulturnih organizacij Slovenije (I. Cvetko, Z. Kumer, M. Ramovš, J. Strajnar), strokovna priprava srečanj ljudskih pevcev, godcev in plesalcev (M. Ramovš, J. Strajnar), sodelovanje s kulturno-umetniškimi skupinami (I. Cvetko, M. Ramovš, J. Strajnar), ali se umetniško udeleževali kot avtorji plesnih in glasbenih priredb (I. Cvetko, M. Ramovš, J. Strajnar) pri folklornih skupinah ali gledaliških predstavah.

Nagrade in priznanja

Sekcija za glasbeno narodopisje je bila leta 1985 ob 50-letnici Folklornega inštituta odlikovana z *Redom zaslug za narod s srebrnimi žarki*.

Z. Kumer je bila leta 1988 odlikovana z *Redom dela z zlatim vencem*, leta 1989 je prejela *Murkovo priznanje*, leta 1992 pa *Herderjevo nagrado*.

M. Ramovš je bil leta 1974 odlikovan z *Redom zaslug za narod s srebrno zvezdo*, leta 1981 pa je prejel nagrado *Sklada Borisa Kidriča* za antologijo slovenskih ljudskih plesov Plesat me pelji in leta 1989 *Župančičevo nagrado*.

Sklep

V dvaindvajsetih letih, ki jih je Glasbenonarodopisni inštitut preživel v okviru Inštituta za slovensko narodopisje kot njegova Sekcija za glasbeno narodopisje, je ostal še nadalje zvest ciljem, ki so mu bili zadani ob ustanovitvi, le da je njegova raziskovalna dejavnost zaradi novega načina financiranja s strani tedanje raziskovalne skupnosti morda postala od zunaj preglednejša. Želja, da bi združitev z Inštitutom za slovensko narodopisje pospešila močnejše in bolj ustvarjalno obojestransko sodelovanje, pa se žal ni uresničila. Krivda je na eni strani na sodelavcih, ki so si premalo prizadevali za skupne naloge, po drugi pa so si predmeti in načini raziskovanja v posameznih sekcijah med seboj tako različni, da tesnejše sodelovanje pogosto ni mogoče. Pomemben uspeh »skupnega življenja« je prav gotovo projekt zaščite in preureditve zvočnega arhiva in ustanovitev zvočnega studia, za kar ima največ zaslug tedanji upravnik Inštituta za slovensko narodopisje Julijan Strajnar. K sodelovanju je uspel pritegniti Phonomarchiv avstrijske akademije znanosti, s katerega pomočjo je zvočni arhiv pridobil ustrezno aparaturo, ki omogoča učinkovito delo pri uresničevanju zadanega projekta.